EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 15. 12. 2021
COM(2021) 970 final

SPRÁVA KOMISIE RADE A EURÓPSKEMU PARLAMENTU

o vykonávaní rámcovej smernice o vode (2000/60/ES), smernice o environmentálnych normách (2008/105/ES zmenená smernicou 2013/39/EÚ) a smernice o povodniach (2007/60/ES)

Vykonávanie plánovaných programov opatrení
Nové prioritné látky
Predbežné hodnotenia povodňového rizika a oblasti s potenciálne významnými povodňovými rizikami

{SWD(2021) 970 final} - {SWD(2021) 971 final}

1. Úvod

Prijatím Európskej zelenej dohody[1] uskutočnila EÚ rozhodujúce kroky na riešenie súbežných a vzájomne prepojených kríz súvisiacich so zmenou klímy, s rizikom ohrozenia zdravia, so stratou biodiverzity a znečistením vo všetkých environmentálnych médiách. V kontexte reakcie na túto krízu zohráva kľúčovú úlohu udržateľné riadenie kvality a množstva vody, pričom sa pri ňom vychádza z existujúceho legislatívneho rámca a ambiciózneho vykonávania Európskej zelenej dohody a jej následných iniciatív. Dodatočnú podporu predstavuje financovanie, ktoré je v súčasnosti dostupné na vykonávanie plánov obnovy a odolnosti jednotlivých členských štátov, ktoré sa tak môžu lepšie vyrovnať s existujúcimi tlakmi na kvalitu a množstvo sladkej vody, čím sa stimuluje aj prechod na čisté, obehové a bezuhlíkové európske hospodárstvo v súlade so zásadou „nespôsobovať škodu“.

V roku 2021 Európa opäť zaznamenala vplyvy extrémnych hydrologických javov, ktoré sa ešte zhoršili v dôsledku účinkov zmeny klímy: ničivé záplavy v povodí riek Rýn a Másа a nebývalé vlny horúčav a lesné požiare viedli k tragickým stratám ľudských životov a škodám vo výške niekoľkých miliárd eur. Hoci tieto udalosti len čiastočne súvisia s vhodnou politikou vodného hospodárstva, poukazujú na význam lepšieho hospodárenia so sladkovodnými zdrojmi, ktoré sa dôsledne a dlhodobo presadzuje, a to aj v cezhraničnom meradle.

V rámcovej smernici o vode[2] sa uvádza hlavný rámec a celkové ciele z hľadiska politiky vodného hospodárstva v Európe a dosiahnutia dobrého stavu všetkých povrchových a podzemných vôd. Rámcovú smernicu o vode dopĺňa smernica o environmentálnych normách kvality[3], pokiaľ ide o normy týkajúce sa povrchovej vody, a smernica o podzemných vodách[4], pokiaľ ide o normy týkajúce sa podzemnej vody. V rámci kontroly vhodnosti právnych predpisov EÚ o vode[5], ktorá sa uskutočnila v roku 2019 a ktorej predmetom boli uvedené tri smernice a smernica o povodniach[6], sa dospelo k záveru, že existujúci legislatívny rámec je vo všeobecnosti vhodný na daný účel, pričom existuje určitý priestor na zlepšenie. Konštatovalo sa, že na dosiahnutie cieľov rámcovej smernice o vode a smernice o povodniach bude potrebné dostatočné financovanie, rýchlejšie vykonávanie a lepšie začlenenie ich cieľov do odvetvových právnych predpisov. Niektoré z nedostatkov právnych predpisov a možné opatrenia týkajúce sa chemikálií sa budú posudzovať v rámci

---

1 https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_sk.

2 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES z 23. októbra 2000, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva (Ú. v. ES L 327, 22.12.2000, s. 1).

3 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/105/ES zo 16. decembra 2008 o environmentálnych normách kvality v oblasti vodnej politiky (Ú. v. EÚ L 348, 24.12.2008, s. 84), zmenená smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2013/39/EÚ z 12. augusta 2013 (Ú. v. EÚ L 226, 24.8.2013, s. 1).

4 Smernica 2006/118/ES Európskeho parlamentu a Rady 2006/118/ES z 12. decembra 2006 o ochrane podzemných vôd pred znečistením a zhoršením kvality (Ú. v. EÚ L 372, 27.12.2006, s. 19).

5 https://ec.europa.eu/environment/water/fitness_check_of_the_eu_water_legislation/index_en.htm.

6 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2007/60/ES z 23. októbra 2007 o hodnotení a manažmente povodňových rizík (Ú. v. EÚ L 288, 6.11.2007, s. 27).

posúdenia vplyvu, ktoré prebieha v súvislosti so zoznamami látok v podzemných a povrchových vodách[7].

Cieľom tejto správy je poskytnúť podrobnejší náhľad a ďalší kontrolný bod na posúdenie pokroku v celkovom vykonávaní právnych predpisov, pričom bude slúžiť ako odrazový mostík k posúdeniu ďalšej generácie (plánov vodohospodárskeho manažmentu povodia a plánov manažmentu povodňového rizika (2022 – 2027).

Jej súčasťou je posúdenie Komisie, pokiaľ ide o povinné podávanie správ týkajúcich sa vodných zdrojov zo strany členských štátov, a to z hľadiska:

- pokroku vo vykonávaní programov opatrení na základe rámcovej smernice o vode v druhom cykle (2016 – 2021),
- monitorovania prioritných látok v povrchovej vode, ktoré sa doplnili do zoznamu na základe smernice o environmentálnych normách kvality v roku 2013,
- preskúmania a aktualizácie predbežných hodnotení povodňového rizika z prvého cyklu podľa smernice o povodniach (2016 – 2021).

2. Podávanie správ

Druhé plány vodohospodárskeho manažmentu povodia na základe rámcovej smernice o vode (ktoré sa mali predložiť do decembra 2015) posúdila Komisia v roku 2019[8]. Priebežné správy o vykonávaní programov opatrení sa mali predložiť do decembra 2018. Na základe článku 18 rámcovej smernice o vode musí Komisia informovať Parlament a Radu o pokroku vo vykonávaní programov opatrení v priebehu troch rokov od vydania svojej hodnotiacej správy o plánoch vodohospodárskeho manažmentu povodia. Všetky členské štáty predložili správy o priebežnom vykonávaní svojich programov opatrení.

Pokiaľ ide o smernicu o environmentálnych normách kvality, v tejto správe sa posudzuje pokrok vo vykonávaní požiadaviek týkajúcich sa 12 nových látok doplnených do zoznamu prioritných látok v povrchovej vode v zmysle dohody dosiahnutej v roku 2013. Konkrétne sa na základe článku 3 ods. 1a písm. ii) smernice 2008/105/ES zmenenej smernicou 2013/39/EÚ vyžaduje, aby členské štáty vypracovali a predložili Komisii doplňujúci monitorovací program a predbežný program opatrení vzťahujúci sa na novozaradené látky. Všetky členské štáty predložili správy o nových prioritných látkach.

A napokon, pokiaľ ide o druhý cyklus podávania správ na základe smernice o povodniach, členské štáty boli podľa článku 14 povinné do 22. decembra 2018 preskúmať a zaktualizovať svoje predbežné posúdenia povodňového rizika uskutočnené v prvom cykle. Správy bolo

[7] https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12662-Integrated-water-management-revised-lists-of-surface-and-groundwater-pollutants_sk.

[8] https://ec.europa.eu/environment/water/water-framework/impl_reports.htm.

potrebné predložiť Komisii do 22. marca 2019. Takmer všetky členské štáty oznámili aktualizácie svojich prvých predbežných hodnotení povodňového rizika[9].

3. Druhé programy opatrení – priebežné posúdenie

V článku 11 rámcovej smernice o vode sa vyžaduje, aby členské štáty vypracovali program opatrení pre každé správne územie povodia a uviedli jeho obsah pozostávajúci zo základných opatrení (článok 11 ods. 3) a doplnkových opatrení (článok 11 ods. 4) a podľa potreby aj doplnkových opatrení podľa(článok 11 ods. 5).

Členské štáty boli vyzvané, aby predložili správy o pokroku vo vykonávaní nimi vymedzených „kľúčových typov opatrení“. Kľúčové typy opatrení sú typické opatrenia, ktoré sa prijímajú na zníženie tlakov. Patrí medzi ne napríklad odstraňovanie prekážok z riek, modernizácia čistiarní odpadových vôd, postupné ukončenie uvoľňovania prioritných látok atď.[10]

V tomto posúdení programov opatrení sa premieta situácia zachytená v databáze WISE. Ak to bolo možné, vykonala sa samostatná analýza základných opatrení podľa článku 11 ods. 3 rámcovej smernice o vode a doplnkových opatrení podľa článku 11 ods. 4, ako aj doplnkových opatrení podľa článku 11 ods. 5 rámcovej smernice o vode.

Priame porovnanie údajov v plánoch vodohospodárskeho manažmentu povodia a v programoch opatrení na rok 2018 často nie je možné vzhľadom na metodické problémy, ako sú zmeny opatrení, rôzne východiskové roky a zmeny limitov pre vodné útvary. Informácie uvedené za roky 2016 a 2018 a prognózované na rok 2021 však predsa len poskytujú kvantitatívne údaje o dosiahnutom pokroku vo vykonávaní programov opatrení. Tieto údaje sú podľa možnosti zohľadnené v tomto dokumente a v súvisiacom pracovnom dokumente útvarov Komisie.

Celková situácia

Do polovice cyklu 2016 – 2021 prebiehalo vykonávanie opatrení vo všetkých členských štátoch, pričom v niektorých prípadoch dochádzalo k omeškaniam. V porovnaní s programami opatrení na rok 2015 oznámili všetky členské štáty kľúčové typy opatrení a viaceré[11] dokončili svoje správy a v súčasnosti majú pokryté všetky správne územia povodia. Väčšina členských štátov dosiahla určitý pokrok pri identifikovaní nedostatkov brániacich dosiahnutiu dobrého stavu vzhľadom na jednotlivé významné tlaky a úrovne vykonávania opatrení, ktorá je potrebná na dosiahnutie dobrého stavu. V prípade tých členských štátov (18), ktoré uviedli údaje umožňujúce podrobnejšiu analýzu a porovnanie, možno poznamenať, že z hľadiska správnych území povodia bolo v troch[12] z nich splnených

---

9 Niekoľko členských štátov nepredložilo správy v požadovanom termíne. Komisia začala konania o nesplnení povinnosti za oneskorené predloženie správ. V súčasnosti stále prebiehajú len dve konania o nesplnení povinnosti.

10 Zoznam kľúčových typov opatrení v usmernení k podávaniu správ podľa rámcovej smernice o vode na rok 2022, s. 387.

11 Dánsko, Grécko, Chorvátsko a Slovinsko.

12 Estónsko, Lotyšsko, Malta.

70 – 100 % týchto cieľov, zatiaľ čo v ďalších štyroch[13] naznačuje 30 – 80 % ukazovateľov posun k splneniu cieľa odstránenia nedostatkov. V ďalšom členskom štáte[14] sa ciele splnili v 16 z 25 správnych území povodia. Je to povzbudzujúce zlepšenie, vďaka ktorému bude možné lepšie identifikovať a priorizovať dané opatrenia.

V prípade členských štátov, ktoré okrem významných tlakov identifikovali aj iné tlaky, sa uplatňujú opatrenia na ich riešenie, vo všeobecnosti sa určili nedostatky brániace dosiahnutiu dobrého stavu a vytvorili sa ukazovatele na určenie úrovne vykonávania, ktorá je potrebná na dosiahnutie dobrého stavu.

[13] Česká republika, Francúzsko, Portugalsko a Rakúsko.

[14] Španielsko.

Členský štát	Správne územie povodia	Všetky opatrenia sú dokončené	Všetky plánované opatrenia sú dokončené	Niektoré opatrenia sú dokončené	Niektoré plánované opatrenia sú dokončené	Žiadne opatrenia nie sú dokončené
AT	3			3		
BE	8	1		5	1	1
BG	4			1	3	
CY	1			1		
CZ	3			3		
DE	10			10		
DK	4				4	
EE	3			3		
EL	14			14		
ES	25			25		
FI	8		8			
FR	14			7	7	
HR	2			2		
HU	1		1			
IE	3			3		
IT	8		1	3	4	
LT	4				4	
LU	2			2		
LV	4				4	
MT	1			1		
NL	4			4		
PL	10				10	
PT	10			9	1	
RO	1			1		
SE	5				5	
SI	2			2		
SK	2			2		

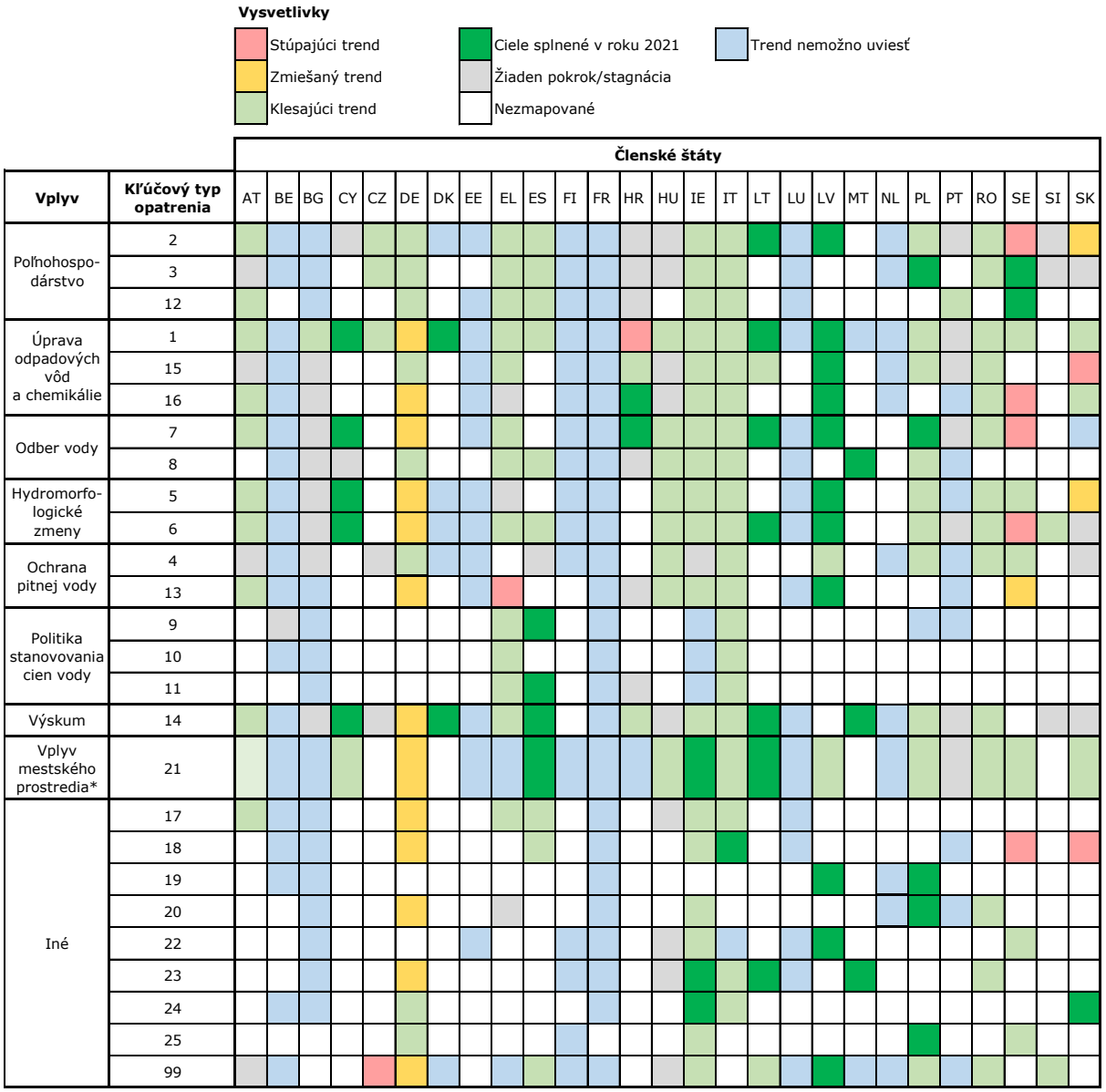
Tabuľka 1: Stav a pokrok od druhých plánov vodohospodárskeho manažmentu povodia pre správne územia povodia

Členské štáty uviedli aj prekážky, s ktorými sa stretli pri vykonávaní programov opatrení. Ako sa ďalej uvádza v tabuľke 2, medzi najvýznamnejšie prekážky patrí nedostatok financií, omeškania a riadenie.

		Prekážky							
Členský štát	Správne územie povodia	Riadenie	Omeškania	Nedostatok financií	Nedostatočný mechanizmus	Nedostatok opatrení	Nákladová neefektívnosť	Výnimočné udalosti	Iné
AT	3								
BE	8		3	3	2				2
BG	4		4		1	1			
CY	1								
CZ	3	3	3	3	3		3	3	
DE	10		10	4	10	9	7	4	10
DK	4		4						4
EE	3		3	3	3				
EL	14		14						
ES	25	25	25	25	25				
FI	8			8	8				
FR	14	14	14	14	14				14
HR	2		2	2	2				
HU	1	1	1	1	1	1		1	1
IE	3	3		3			3		3
IT	8	5	5	8	7	1	2	6	
LT	4								
LU	2							1	2
LV	4			4				4	
MT	1		1						
NL	4		4	4			4		4
PL	10	3	3	3	3	4	4	2	5
PT	10		8	9			8	8	
RO	1		1	1	1		1		1
SE	5				5				
SI	2			2					
SK	2		2	2			2		2

Tabuľka 2: Prekážky vykonávania programov opatrení podľa správnych území povodia

V tabuľke 3 sa uvádza súhrn očakávaných trendov pri dosahovaní cieľov v prípade rôznych tlakov a kľúčových typov opatrení podľa prognózy jednotlivých členských štátov stanovenej v polovici cyklu pre jeho druhú polovicu (2018 – 2021). Stúpajúci trend naznačuje odklon od cieľov právnych predpisov; klesajúci trend naznačuje zmenšovanie nedostatkov brániacich dosiahnutiu cieľa.

** Znečistenie z mestských oblastí, dopravy a vybudovanej infraštruktúry*

Tabuľka 3: Uvádzaný očakávaný pokrok z hľadiska kľúčových typov opatrení v rokoch 2018 – 2021

3.1. Riešenie problému znečistenia

V súvislosti s Európskou zelenou dohodou sa do centra pozornosti dostal boj proti znečisťovaniu. Stratégia nulového znečistenia sa premietla do komplexného akčného plánu nulového znečistenia[15] a stratégie pre udržateľné chemické látky[16]. Zrýchliť znižovanie znečistenia vôd umožní aj stratégia „z farmy na stôl“[17] (ktorá sa okrem iného zameriava na znižovanie strát živín, znižovanie a rozširovanie ekologického poľnohospodárstva) a farmaceutická stratégia[18] (okrem iného zameraná na znižovanie prítomnosti antibiotík v životnom prostredí).

Znečistenie z poľnohospodárstva

Poľnohospodárstvo sa uvádza ako jeden z hlavných faktorov znemožňujúcich dosiahnutie dobrého stavu vodných útvarov v EÚ. Môže byť pôvodcom difúzneho znečistenia dusičnanmi a pesticídmi v povrchových a podzemných vodách[19]. Okrem difúzneho znečistenia predstavuje významný tlak aj odber vody, ktorý bráni dosiahnutiu dobrého kvantitatívneho stavu útvarov podzemnej vody.

Členské štáty pracujú najmä na opatreniach na znižovanie znečistenia živinami z poľnohospodárstva (kľúčový typ opatrení 2), na znižovanie znečistenia pesticídmi z poľnohospodárstva (kľúčový typ opatrení 3) a na vykonávanie poľnohospodárskych poradenských služieb (kľúčový typ opatrení 12). Z predložených správ takisto vyplýva, že všetky členské štáty majú zavedené všeobecné pravidlá týkajúce sa vypúšťania látok z poľnohospodárstva.

Desať členských štátov uplatňuje tieto pravidlá na celom území, zatiaľ čo ostatné uplatňujú rôzne pravidlá v závislosti od správneho územia povodia alebo v dvoch prípadoch len v pásmach, ktorým hrozí znečistenie dusičnanmi. Ako vyplýva z informácií od členských štátov, situácia je pomerne priaznivá pri kľúčovom type opatrení 2, kde sa zmenšujú rozdiely medzi ukazovateľmi, čo znamená, že opatrenia sú účinné pri zlepšovaní stavu a odstraňovaní nedostatkov brániacich dosiahnutiu dobrého stavu. V ďalších prípadoch takýto trend nie je zrejmý, čo znamená, že vplyvy opatrení nie sú pri zlepšovaní stavu vody účinné a v takýchto prípadoch je potrebné ďalšie úsilie. V prípade kľúčových typov opatrení 3 a 12 je situácia rôznorodá, pričom mnohé členské štáty tieto kľúčové typy opatrení neuvádzajú alebo ich nemapujú. Ak sa mapovanie uskutočňuje, vyplýva z neho, že väčšina rozdielov medzi ukazovateľmi sa zmenšuje, no z informácií poskytnutých značným počtom členských štátov nevyplýva zrejmý trend, čo znamená, že vplyvy týchto kľúčových typov opatrení nie sú účinné pri zlepšovaní stavu vody a v takýchto prípadoch je potrebné ďalšie úsilie.

---

15 https://ec.europa.eu/environment/strategy/zero-pollution-action-plan_en.
16 https://ec.europa.eu/environment/strategy/chemicals-strategy_en.
17 EUR-Lex – 52020DC0381 – SK – EUR-Lex (europa.eu).
18 https://ec.europa.eu/health/human-use/strategy_sk.
19 Posúdenie stavu vôd EEA 2018 – Európska environmentálna agentúra (europa.eu).

Medzi opatrenia členských štátov v kontexte ich programov opatrení patria opatrenia vyplývajúce zo smernice o dusičnanoch[20], v súvislosti s ktorou sa v najnovšej správe o vykonávaní[21] odporúčajú posilnené opatrenia v znečistených oblastiach, ako aj opatrenia v strategických plánoch novej spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP), ktoré sa majú predložiť Komisii najneskôr 1. januára 2022. V nedávnej správe Európskeho dvora audítorov sa uvádzala analýza, do akej miery SPP a politika vodného hospodárstva EÚ podporujú udržateľné využívanie vody v poľnohospodárstve[22]. Podľa stanoviska Komisie prispieva SPP k splneniu tohto cieľa prostredníctvom rôznych nástrojov a opatrení. Nová SPP predstavuje významnú príležitosť na zvýšenie ambícií a na financovanie dodatočných opatrení, ktoré by boli prospešné pre udržateľné hospodárenie s vodnými zdrojmi v poľnohospodárstve, a to prostredníctvom nových ekologických režimov v prvom pilieri a programu rozvoja vidieka v druhom pilieri. Nová SPP sa zameriava na deväť špecifických cieľov vymedzených v článku 6 návrhu Komisie[23], pričom tri z nich sú prospešné pre životné prostredie[24]. Členské štáty musia pri príprave svojich plánov prispievať k dosahovaniu týchto špecifických cieľov. Povinnosťou je prispievať aj k cieľom zelenej dohody vrátane cieľa stratégie „z farmy na stôl“ v súvislosti so znížením strát živín o 50 % a znížením celkového používania a rizika chemických pesticídov o 50 %. Tieto požiadavky sú okrem iného uvedené v odporúčaniach SPP[25], ktoré sa zaslali členským štátom.

Znečisťovanie z domácností a priemyslu

Z predložených správ vyplýva pozitívny trend, najmä pokiaľ ide o opatrenia týkajúce sa výstavby alebo modernizácie čistiarní odpadových vôd (kľúčový typ opatrení 1)[26], postupného ukončenia uvoľňovania prioritných látok/prioritných nebezpečných látok (kľúčový typ opatrení 15) a výstavby alebo modernizácie priemyselných čistiarní odpadových vôd (kľúčový typ opatrení 16). V takmer všetkých členských štátoch existuje

---

20 Smernica Rady 91/676/EHS z 12. decembra 1991 o ochrane vôd pred znečistením dusičnanmi z poľnohospodárskych zdrojov (Ú. v. ES L 375, 31.12.1991, s. 1).

21 EUR-Lex – 52021DC1000 – SK – EUR-Lex (europa.eu).

22 Osobitná správa č. 20/2021: Udržateľné využívanie vody v poľnohospodárstve: je pravdepodobnejšie, že finančnými prostriedkami z SPP sa bude podporovať väčšie než efektívnejšie využívanie vody, september 2021, https://www.eca.europa.eu/sk/Pages/DocItem.aspx?did=59355.
Komisia sa domnieva, že SPP prispievala k dosahovaniu cieľov rámcovej smernice o vode prostredníctvom rôznych mechanizmov; konkrétne krížového plnenia, platieb na poľnohospodárske postupy prospešné pre klímu a životné prostredie, platieb príjemcom na pokrytie nákladov a ušlých príjmov v dôsledku vykonávania rámcovej smernice o vode a podpory a investícií v oblasti rozvoja vidieka.

23 Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovujú pravidlá týkajúce sa strategických plánov, ktoré majú zostaviť členské štáty v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky (strategické plány SPP) a ktoré sú financované z Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu (EPZF) a Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV), COM/2018/392 final.

24 **Špecifický cieľ 4** – prispieť k adaptácii na zmenu klímy a jej zmierneniu, a to aj znižovaním emisií skleníkových plynov a zvyšovaním sekvestrácie uhlíka, ako aj k využívaniu energie z obnoviteľných zdrojov; **špecifický cieľ 5** – podporovať udržateľný rozvoj a efektívnu správu prírodných zdrojov, ako sú voda, pôda a vzduch, a to aj znížením závislosti od chemikálií; **špecifický cieľ 6** – prispieť k zastaveniu a zvráteniu straty biodiverzity, zlepšiť ekosystémové služby a zachovať biotopy a krajinné oblasti.

25 Strategické plány SPP | Európska komisia (europa.eu).

26 18 členských štátov uvádza, že dosahujú dobrý pokrok pri odstraňovaní nedostatkov.

režim schvaľovania a/alebo povoľovania na reguláciu vypúšťania odpadových vôd z bodových zdrojov, ktorý sa uplatňuje na podzemnú aj povrchovú vodu. Najmenej polovica členských štátov však stále povoľuje vypúšťanie v malých množstvách, hoci sa v niektorých prípadoch vyžaduje registrácia takéhoto vypúšťania. Členské štáty takmer bez výnimky prijali opatrenia na odstránenie znečisťovania, ktoré zasahuje povrchové vody.

Plánovanou revíziou smernice o čistení komunálnych odpadových vôd[27] (návrh Komisie plánovaný na rok 2022) by sa mali ďalej obmedziť znečisťujúce látky v európskych povrchových a podzemných vodách, a to zvýšením objemu odpadových vôd, na ktoré sa vzťahuje uvedená smernica, a zaistením čistenia väčšieho množstva odpadových vôd pomocou vyspelých technológií čistenia. Novým prístupom založeným na hodnotení rizík v revidovanej smernici o pitnej vode[28] sa posilnia interakcie medzi vodohospodárskymi subjektmi a subjektmi zodpovednými za vykonávanie rámcovej smernice o vode.

Podobne by sa plánovanou revíziou smernice o priemyselných emisiách[29] (návrh Komisie plánovaný na rok 2022) mal zlepšiť súlad s normami kvality vody v prípade priameho, ako aj nepriameho vypúšťania a zdôrazniť potreba systému environmentálneho manažérstva so zameraním na opätovné využívanie vody a efektívne využívanie zdrojov.

Nové prioritné látky

Uskutočnilo sa osobitné posúdenie súčasného stavu, pokiaľ ide o monitorovanie a opatrenia v súvislosti s novými látkami v smernici o environmentálnych normách kvality z roku 2013. Na základe smernice o environmentálnych normách kvality z roku 2013 by mali všetky členské štáty monitorovať ďalších 12 látok[30].

Väčšina členských štátov už monitoruje týchto 12 látok doplnených v roku 2013. Štyri členské štáty[31] oznámili chemický stav všetkých monitorovaných látok a vymedzili kľúčové typy opatrení pre všetky nevyhovujúce látky. Ďalších 11 členských štátov zahrnulo väčšinu monitorovaných látok a vymedzilo kľúčové typy opatrení pre všetky nevyhovujúce látky. V prípade ostatných členských štátov boli informácie neúplné, pričom chýbali správne územia povodia a/alebo látky. Niekedy sa na monitorovanie látok použila iná matrica, než sa opisuje v smernici o environmentálnych normách kvality. Často sa v matrici neuvádzali informácie týkajúce sa odvodenia týchto látok.

---

27 Smernica Rady 91/271/EHS z 21. mája 1991 o čistení komunálnych odpadových vôd (Ú. v. ES L 135, 30.5.1991, s. 40).

28 Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/2184 zo 16. decembra 2020 o kvalite vody určenej na ľudskú spotrebu (Ú. v. EÚ L 435, 23.12.2020, s. 1).

29 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EÚ z 24. novembra 2010 o priemyselných emisiách (integrovaná prevencia a kontrola znečisťovania životného prostredia) (Ú. v. EÚ L 334, 17.12.2010, s. 17).

30 Látky doplnené v roku 2013: dikofol, kyselina heptadekafluóroktán-1-sulfónová a jej deriváty, chinoxyfén, dioxíny a príbuzné zlúčeniny, aklonifén, bifenox, cybutrín, cypermetrín, dichlórvos, hexabrómcyklododekány, heptachlór a heptachlórepoxid, terbutrín.

31 Estónsko, Chorvátsko, Slovensko, Švédsko.

V roku 2022 Komisia navrhne revíziu zoznamu látok v povrchových a podzemných vodách. Je možné, že sa tak do zoznamu látok, pri ktorých je potrebné znížiť alebo postupne ukončiť uvoľňovanie emisií do vody, doplnia ďalšie pesticídy, lieky a priemyselné chemikálie.

3.2. Zlepšenie efektívnosti využívania vody

Efektívnosť využívania vody ako súčasť zelenej dohody je teraz pevne zakotvená v politickej agende EÚ. V akčnom pláne EÚ pre obehové hospodárstvo[32] sa zdôraznila budúca úloha nariadenia o minimálnych požiadavkách na opätovné využívanie vody[33], ktorými sa uľahčí alternatívne zásobovanie vodou na zavlažovanie v rámci integrovaného hospodárenia s vodnými zdrojmi. V akčnom pláne sa takisto oznámilo, že Komisia bude uľahčovať efektívnosť využívania vody v priemyselných procesoch (napr. revíziou smernice o priemyselných emisiách). V stratégii EÚ pre adaptáciu na zmenu klímy z roku 2021[34] sa vyzýva na zabezpečenie prístupu k sladkej vode a vyššej efektívnosti využívania vody vo všetkých sektoroch, pričom sa oznámilo, že Komisia bude pomáhať znižovať spotrebu vody sprísnením požiadaviek na úsporu vody v súvislosti s výrobkami. Prechod na technológie a postupy šetriace vodné zdroje je potrebné podporiť pomocou relevantných hospodárskych nástrojov.

Prostredníctvom revidovanej smernice o pitnej vode (článok 4 ods. 3) budú musieť členské štáty prijať opatrenia na riešenie vysokej miery únikov, ku ktorým v súčasnosti dochádza. Vlna obnovy a európsky Bauhaus[35] sú iniciatívy, ktoré sa týkajú efektívneho využívania vody v stavebnom sektore. V stratégii biodiverzity do roku 2030[36] sa orgány členských štátov vyzývajú, aby preskúmali povolenia na odber a vzdúvanie vody vzhľadom na uplatňovanie ekologických tokov. Cieľom je, aby sa najneskôr do roku 2027 dosiahol dobrý stav alebo dobrý potenciál všetkých povrchových vôd a dobrý stav všetkých podzemných vôd.

Efektívne využívanie vody bolo pre členské štáty významnou prioritou a naďalej ňou zostáva. Viac ako polovica z nich prijala opatrenia v predchádzajúcom cykle (2010 – 2015) a bude v tom pokračovať aj v budúcnosti. Skupina ďalších desiatich krajín prijala opatrenia v predchádzajúcom cykle, neuvádza však ďalšie plány opatrení v budúcnosti.

Väčšina členských štátov uvádzala medzi hlavnými tlakmi odber vody a odklon toku. Medzi najrelevantnejšie opatrenia súvisiace so znižovaním tlakov a vplyvov spôsobených odberom vody patrí zlepšenia režimu toku a/alebo určenie minimálneho ekologického toku (kľúčový typ opatrení 7, uvádza sa v oddiele o hydromorfológii) a opatrenia na zaistenie efektívneho využívania vody, ako aj technické opatrenia v oblasti zavlažovania, priemyslu, energetiky a domácností (kľúčový typ opatrení 8). Takéto kvantitatívne opatrenia uvádzala takmer polovica členských štátov. Aj v súvislosti s očakávaným novým nariadením o minimálnych

---

32 https://ec.europa.eu/environment/strategy/circular-economy-action-plan_en.

33 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/741 z 25. mája 2020 o minimálnych požiadavkách na opätovné využívanie vody (Ú. v. EÚ L 177, 5.6.2020, s. 32).

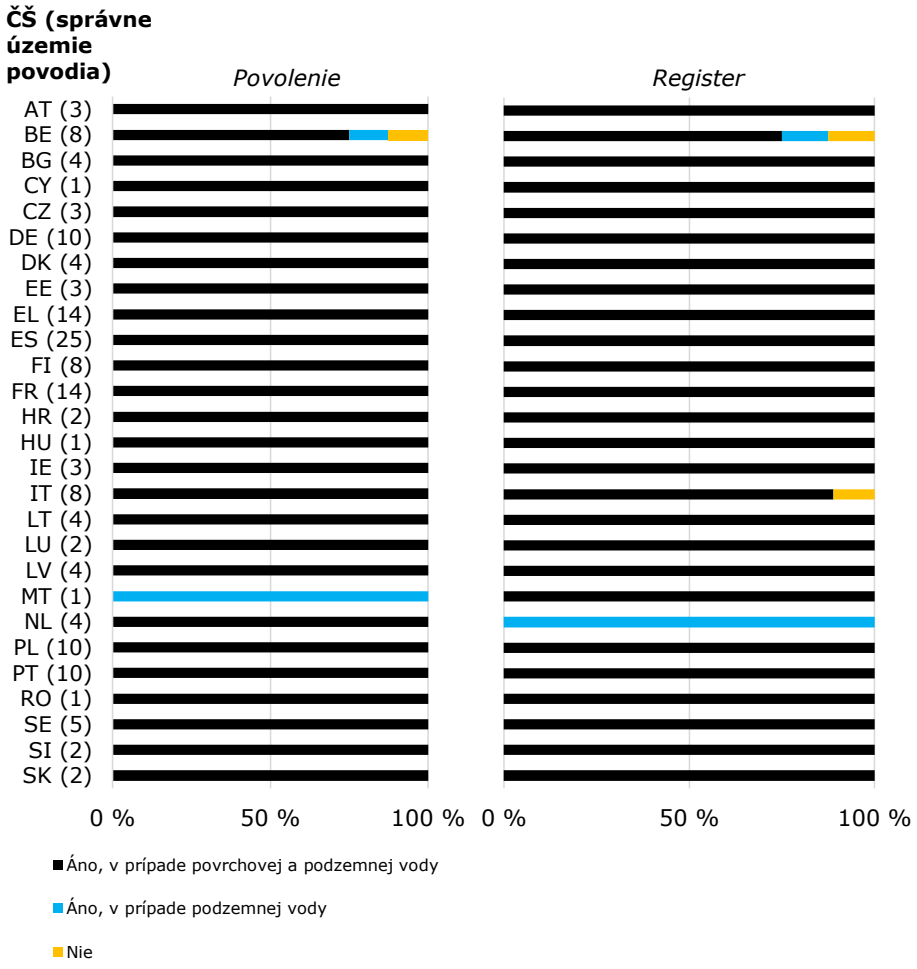
34 https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021DC0082&from=SK.

35 https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?qid=1603122220757&uri=CELEX:52020DC0662; https://europa.eu/new-european-bauhaus/index_sk.

36 https://ec.europa.eu/environment/strategy/biodiversity-strategy-2030_sk.

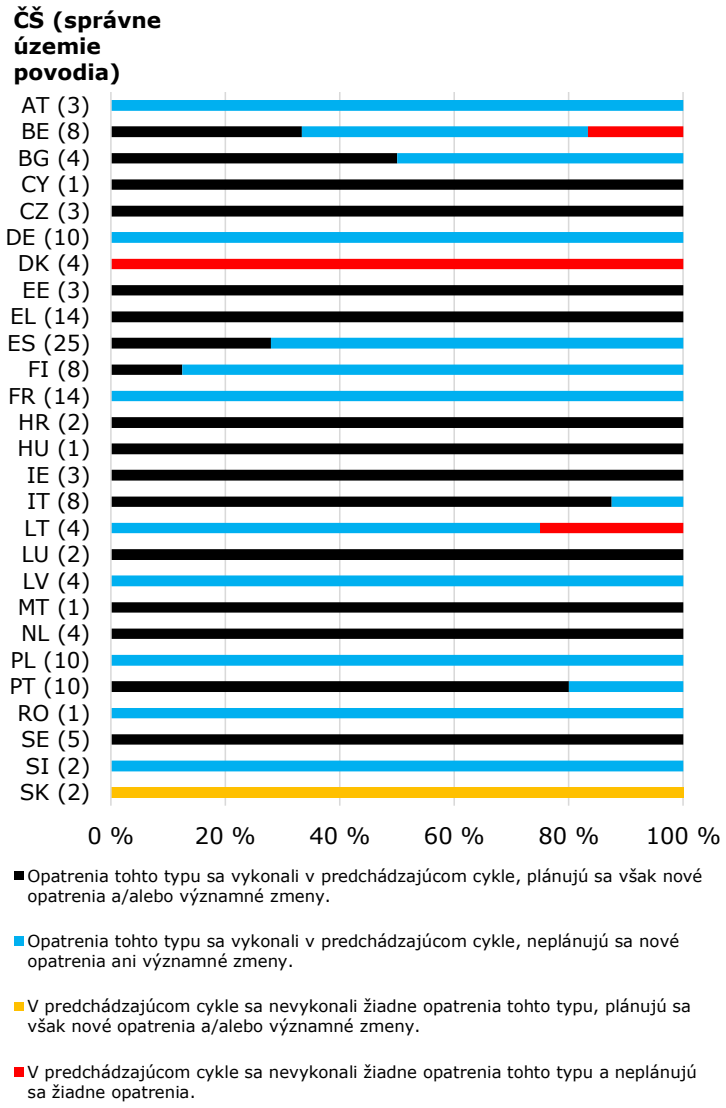
požiadavkách na opätovné využívanie vody zahrnulo 11 členských štátov opätovné využívanie vody do svojich programov opatrení ako opatrenie na riadenie vodných zdrojov.

Značný pokrok je viditeľný v súvislosti so základnými opatreniami týkajúcimi sa *odberu vody*. Z predložených údajov členských štátov v súvislosti s odberom vody vyplýva, že väčšina z nich využíva režim povoľovania alebo register na reguláciu odberov podzemnej a povrchovej vody (pozri graf 1). Podobne vo väčšine členských existuje režim koncesií, schválení a/alebo povolení na reguláciu vzdúvaní vody a/alebo register vzdúvaní. Približne polovica štátov však uviedla, že malé odbery sú vyňaté zo systému regulácie.

Graf 1: Povolenie alebo register na reguláciu odberov vody

Pokiaľ ide o schvaľovanie umelého dopĺňania alebo nadlepšovania útvarov podzemnej vody (pozri graf 2), väčšina členských štátov buď prijala opatrenia, uskutočnila takéto opatrenia v predchádzajúcom cykle alebo ich naplánovala v súčasnom cykle. Umožní to lepšie riešiť problémy s nedostatkom a znečisťovaním vody.

Graf 2: Schválenie umelého dopĺňania alebo nadlepšovania útvarov podzemnej vody

3.3. Adaptácia na zmenu klímy

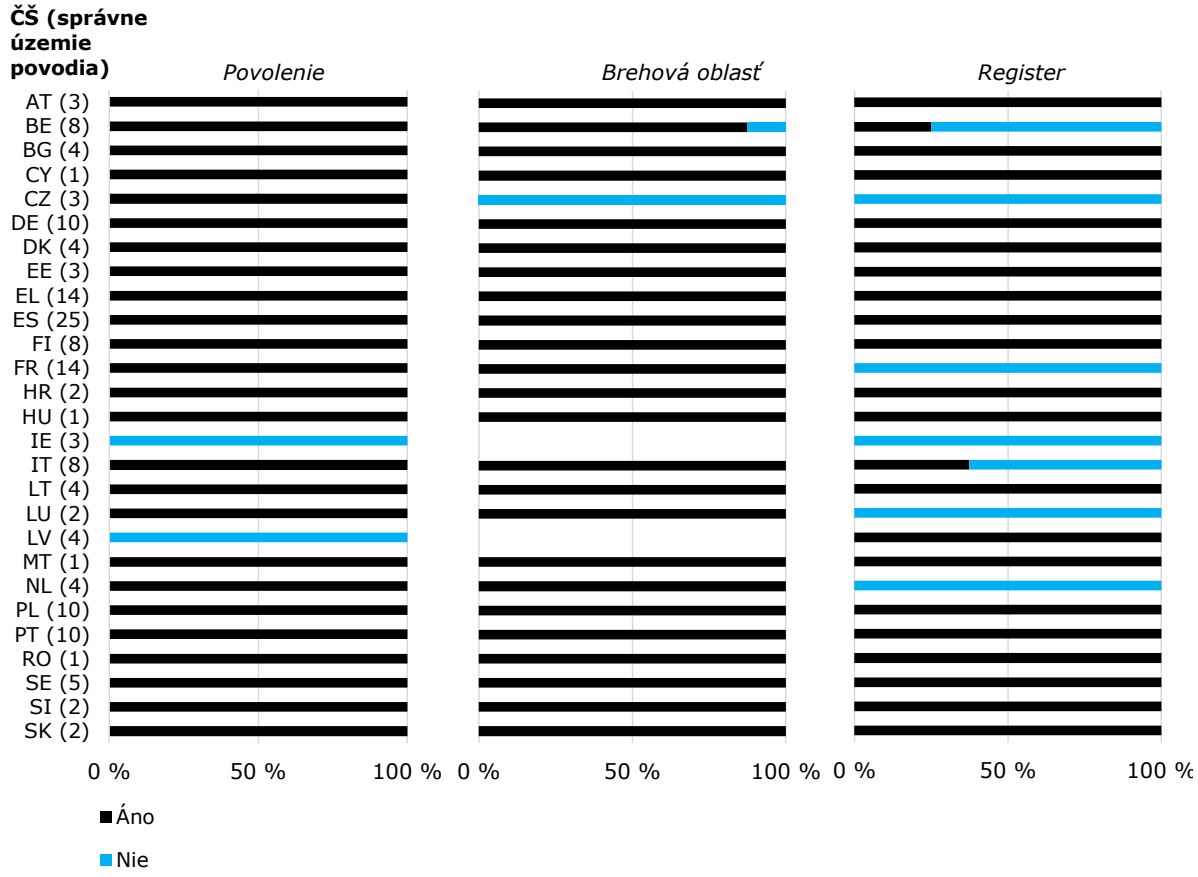
S rastúcim vplyvom zmeny klímy sa očakáva zvyšovanie tlakov na dostupnosť čistej sladkej vody v dostatočnom množstve[37], preto sú na zaistenie dosiahnutia cieľov rámcovej smernice o vode potrebné primerané opatrenia. Podľa predložených správ v súvislosti s adaptáciou na zmenu klímy (kľúčový typ opatrení 24) len šesť členských štátov uviedlo opatrenia týkajúce sa povrchovej vody a štyri štáty uviedli opatrenia týkajúce sa podzemnej vody. Väčšina členských štátov medzi hlavnými tlakmi uvádzala difúzne znečistenie, odber vody alebo odklon toku, fyzické zmeny, hrádze, zábrany a plavebné komory. Medzi ďalšie významné typy tlakov patria bodové zdroje.

37 https://www.eea.europa.eu/highlights/water-stress-is-a-major.

3.4. Riešenie hydromorfologických tlakov

Hydromorfologické zmeny sú aj naďalej najväčším jednotlivým typom tlaku na vodné útvary. Vďaka zelenej dohode, a najmä stratégii biodiverzity do roku 2030 a stratégii pre inteligentnú a udržateľnú mobilitu[38] vznikli ďalšie príležitosti na riešenie hydromorfologických tlakov, ako sú hrádze, hate, zmenené hladiny podzemnej vody atď. Ambiciózny cieľ v oblasti biodiverzity spočívajúci obnove 25 000 km voľne tečúcich európskych riek podčiarkuje význam laterálnej a pozdĺžnej konektivity riek v záujme dosiahnutia úplnej reintegrácie ekosystémov.

Podľa rámcovej smernice o vode [článok 11 ods. 3 písm. i)] sa od členských štátov vyžaduje, aby zaistili *regulačné opatrenia týkajúce sa hydrologických podmienok* vodných útvarov, ktoré môžu mať formu požiadavky na predchádzajúce schválenie alebo registráciu. Z predložených informácií, ktoré sa uvádzajú ďalej v texte, vyplýva, ktoré členské štáty majú zavedené režimy povolení na reguláciu fyzických úprav vodných útvarov.

Graf 3: Povolenia na reguláciu fyzických úprav vodných útvarov

[38] https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12438-Sustainable-and-Smart-Mobility-Strategy_sk.

Takmer všetky členské štáty majú zavedené režimy povolení na reguláciu fyzických úprav vodných útvarov. Spomedzi nich sa takmer všetky týkajú brehových oblastí. Väčšina členských štátov má zavedený register fyzických úprav.

Medzi najrelevantnejšie opatrenia v tejto súvislosti patrí zlepšovanie pozdĺžnej kontinuity (kľúčový typ opatrení 5), ďalšie hydromorfologické zlepšenia nad rámec pozdĺžnej kontinuity (kľúčový typ opatrení 6), zlepšenia režimu toku a ekologického toku (kľúčový typ opatrení 7) a opatrenia na prirodzené zadržiavanie vody (kľúčový typ opatrení 23).

V prípade povrchových vôd uvádzalo 20 členských štátov opatrenia na zlepšovanie pozdĺžnej kontinuity (kľúčový typ opatrení 5). Medzi hlavnými tlakmi, ktoré súvisia s týmito opatreniami, väčšina štátov uvádzala hrádze, zábrany a plavebné komory.

Sedem členských štátov[39] očakáva pokrok v zabezpečení pozdĺžnej kontinuity na základe opatrení, ktorých vykonávanie sa plánovalo v rokoch 2018 až 2021. Okrem toho dva členské štáty[40] očakávali, že tieto ciele dovtedy splnia.

Opatrenia na zlepšovanie hydromorfológie okrem pozdĺžnej kontinuity (kľúčový typ opatrení 6) sa uvádzali v prípade povrchových vôd vo väčšine členských štátov a v prípade podzemných vôd v štyroch členských štátoch. Vo väčšine prípadov sa týmito opatreniami plánuje riešenie tlakov súvisiacich s fyzickými zmenami koryta, dna, brehovej oblasti a/alebo brehu.

Od členských štátov sa vyžaduje, aby najskôr odvodili ciele ekologického toku (predpoklad na dosiahnutie dobrého stavu riek) vo svojich vodných útvaroch a potom vykonali všetky potrebné opatrenia na splnenie týchto cieľov (zoskupených v kľúčovom type opatrení 7), medzi ktoré patrí zníženie odberu vody alebo prepúšťanie dostatočného množstva dolnej vody pri prevádzkovaní hrádzí.

Len veľmi málo členských štátov uviedlo v druhých plánoch vodohospodárskeho manažmentu povodia, že ekologické toky boli odvodené a uskutočnené pri všetkých relevantných vodných útvaroch. Väčšina štátov uviedla, že činnosti na riešenie tohto nedostatku sú naplánované v tomto cykle.

Z informácií, ktoré boli následne uvedené v súvislosti so správami týkajúcimi sa programu opatrení z roku 2018, vyplýva, že sedem členských štátov odvodilo ciele ekologického toku v prípade všetkých alebo niektorých vodných útvarov. Podobné informácie boli uvedené aj v roku 2016, čo naznačuje, že nedošlo k žiadnemu zjavnému pokroku. V prípade ostatných štátov prebiehajú práce, na základe uvedených ukazovateľov však nie je možné posúdiť podrobný pokrok.

Pokiaľ ide o opatrenia vykonané na dosiahnutie ekologického toku, 20 členských štátov uviedlo kľúčový typ opatrení 7 pre povrchové vody, zatiaľ čo len päť členských štátov uviedlo kľúčový typ opatrení 7 pre podzemné vody.

---

39 Írsko, Maďarsko, Poľsko, Rakúsko, Rumunsko, Švédsko, Taliansko.

40 Cyprus a Lotyšsko.

4. Druhé predbežného hodnotenia povodňového rizika

Rámec manažmentu povodňového rizika je v súčasnosti v EÚ pevne zakotvený, o čom svedčí aj hodnotenie Komisie zverejnené v roku 2019[41].

Aj v druhom cykle vykonávania (2016 – 2021) bolo prvým krokom na základe smernice o povodniach vypracovanie predbežných hodnotení povodňového rizika a identifikácia oblastí s potenciálne významnými povodňovými rizikami do konca roka 2018. Predbežné hodnotenia sú vo veľkej miere založené na dostupných informáciách o minulých povodniach a na predpovediach potenciálnych budúcich povodní.

Komisia posúdila predbežné hodnotenia povodňového rizika členských štátov pre druhý cyklus.[42] Od predchádzajúceho cyklu polovica štátov zlepšila zber údajov a/alebo metodiky na vykonávanie predbežných hodnotení povodňového rizika. V 12 členských štátoch sa aktualizovali kritériá na identifikovanie významných povodňových rizík na základe súčasných metodík. Hoci sa zintenzívnila diskusia o povodniach v mestských oblastiach a o zvyšovaní hladiny morí, najčastejšie zaznamenávaným zdrojom významných záplav v EÚ (dve tretiny všetkých prípadov) sú naďalej riečne povodne. V prevažnej väčšine členských štátov existujú určité alebo presvedčivé dôkazy o tom, že sa zvažujú následky budúcich povodní na ľudské zdravie, životné prostredie, kultúrne dedičstvo a hospodársku činnosť. Zdá sa, že od prvého cyklu sa zvýšila pozornosť venovaná životnému prostrediu a kultúrnemu dedičstvu, keďže percentuálny podiel oblastí s potenciálne významným povodňovým rizikom, v ktorých sa životné prostredie a kultúrne dedičstvo nepovažovali za relevantné, sa znížil približne o 10 percentuálnych bodov. V porovnaní s prvým cyklom sa sprehľadnila situácia, pokiaľ ide o zaznamenávanie vplyvov povodní, pričom takmer dve tretiny členských štátov predložili presvedčivé dôkazy o existencii jednoznačnej metodiky na posúdenie minulých povodní. V 60 % povodí v EÚ však nie sú dostupné údaje o nákladoch v súvislosti s povodňovými škodami. Existuje teda priestor na zlepšenie, keďže zber takýchto údajov pomáha pri výpočte nákladov a prínosov a pri priorizovaní opatrení. V členských štátoch sa posudzoval dlhodobý vývoj (zo sociálno-ekonomického hľadiska, ako aj z hľadiska infraštruktúry, využívania pôdy), no s rôznym stupňom dôslednosti. Takisto sa zistilo, že všetky členské štáty vo svojich predbežných hodnoteniach zohľadnili zmenu klímy; je to zlepšenie oproti prvému cyklu, v ktorom šesť štátov nezohľadnilo zmenu klímy a pri ďalších piatich bola situácia nejasná.

5. Náklady a financovanie

Z tabuľky 2 v oddiele 3 vyplýva, že ako dve hlavné prekážky, ktoré bránia včasnému vykonávaniu, členské štáty uvádzali nedostatočné financovanie a omeškania, ku ktorým dochádza počas vykonávania projektov.

---

[41] Na potvrdenie tejto skutočnosti vykonala Európska komisia hodnotenie smernice o povodniach a zverejnila príslušné zistenia v roku 2019: https://ec.europa.eu/environment/water/fitness_check_of_the_eu_water_legislation/index_en.htm. V súvislosti s prvým cyklom (2010 – 2015) pozri https://ec.europa.eu/environment/water/flood_risk/overview.htm.

Zatiaľ čo správy členských štátov o nákladoch a financovaní programov opatrení sa vo všeobecnosti zdajú neúplné, v štúdii vypracovanej konzultantom sa odhaduje[43], že opatrenia stanovené v súbore druhých plánov vodohospodárskeho manažmentu povodia si vyžadujú investície vo výške aspoň 142 miliárd EUR. Celkové náklady sú v tomto prípade podhodnotené, keďže v súvislosti s údajmi existujú značné nedostatky a v štúdii sú vylúčené prevádzkové náklady a náklady na údržbu infraštruktúry. V prípade plánov manažmentu povodňového rizika sa podľa rovnakého zdroja odhadujú celkové náklady na 14 miliárd EUR, čo je s najväčšou pravdepodobnosťou opäť podhodnotený údaj. Členské štáty používajú celý rad zdrojov financovania, najmä poplatky za dodávku a sanitáciu vody, finančné prostriedky z EÚ a vnútroštátne verejné finančné prostriedky a v menšom rozsahu aj poplatky za odber vody a znečisťovanie. Všeobecne menej využívajú súkromné investície (príspevky) a inovatívnejšie formy financovania, ako sú systémy platieb za ekosystémové služby.

Pokiaľ ide o finančnú kapacitu odvetvia vody, v uvedenej štúdii sa konštatovalo, že približne polovica členských štátov dosahuje viac ako 90 % mieru pokrytia finančných nákladov. OECD[44] uvádza, že v prípade EÚ ako celku platia používatelia približne 70 % finančných nákladov na poskytovanie služieb súvisiacich s vodou (prostredníctvom sadzieb za vodu), zatiaľ čo sektor verejnej správy financuje zvyšných 30 %. Z oboch správ vyplývajú veľké rozdiely medzi jednotlivými členskými štátmi aj medzi všeobecnými sektormi domácností, poľnohospodárstva a priemyslu.

Okrem toho sa zdá, že pokrytie nákladov je menej úspešné v prípade nákladov týkajúcich sa životného prostredia a zdrojov. V nedávnej správe Európskeho dvora audítorov[45] sa poukazuje na výzvy súvisiace s nákladmi v dôsledku znečisťovania. Uvádza sa v nej predovšetkým to, že v dôsledku znečistenia pochádzajúceho z difúznych zdrojov je náročné pokryť zvýšené náklady na služby súvisiace s vodou. Širším a lepším uplatňovaním zásady „znečisťovateľ platí“ by boli znečisťovatelia viac motivovaní znižovať znečisťovanie a predchádzať mu, a to aj prostredníctvom vlastných environmentálnych investícií. Súdiac podľa veľkého počtu vodných útvarov, ktoré nedosahujú dobrý kvantitatívny stav[46], je zrejmé, že sa nedarí komplexne zohľadňovať potenciál cien za vodu, v ktorých by sa mal lepšie premietať jej reálny nedostatok. Potrebné sú aj nepretržité investície v oblasti efektívneho využívania vody. Tieto snahy týkajúce sa stimulov a efektívnosti prispievajú k určeniu výšky kapitálových investícií potrebných pre efektívne udržateľné hospodárenie s čoraz vzácnejšími vodnými zdrojmi.

---

43 Woods &ACTeon (2021), *Economic data related to the implementation of the WFD and the FD and the financing of measures* (Hospodárske údaje týkajúce sa vykonávania rámcovej smernice o vode a smernice o povodniach a financovania oparení), pripravovaná správa v mene GR pre životné prostredie.

44 OECD, *Financing Water Supply, Sanitation and Flood Protection* (Financovanie zásobovania vodou, sanitácie a protipovodňovej ochrany), 2020.

45 Osobitná správa Európskeho dvora audítorov 12/2021, Zásada „znečisťovateľ platí“: nejednotné uplatňovanie v rámci politík a opatrení EÚ v oblasti životného prostredia, júl 2021.

46 Piata správa o vykonávaní rámcovej smernice o vode a smernice o povodniach, COM(2019) 95 final.

6. Závery

Väčšina členských štátov dosiahla určitý pokrok pri identifikovaní nedostatkov brániacich dosiahnutiu dobrého stavu v prípade jednotlivých významných tlakov a pri identifikovaní úrovne vykonávania opatrení, ktoré sú potrebné na dosiahnutie dobrého stavu vodných útvarov. Je to povzbudzujúce zlepšenie, vďaka ktorému bude možné opatrenia lepšie identifikovať a priorizovať. Značný pokrok vo vykonávaní opatrení by bolo možné identifikovať najmä v súvislosti s riešením znečisťovania, ako aj odberom vody a efektívnym využívaním vody. Pozitívom je, že členské štáty vykonávajú opatrenia na zmierňovanie nedostatkov. Je však zrejmé, že ešte stále je potrebné prejsť značný kus cesty, aby sa dosiahol úplný súlad s cieľmi rámcovej smernice o vode. V tejto súvislosti sa uvádza viacero prekážok, ktoré bránia členským štátom v rýchlom vykonávaní opatrení, najmä nedostatok primeraného financovania.

Vzhľadom na súčasné a budúce vplyvy zmeny klímy sa hospodárenie s vodou z hľadiska kvantity stáva čoraz naliehavejšou výzvou v celej Európe, pričom to má vplyv na splnenie cieľov právnych predpisov o vode. Prostredníctvom smernice o povodniach má EÚ zavedený právny rámec vhodný na daný účel. Znižovanie povodňového rizika podľa toho, kde a kedy je to najdôležitejšie, je však vecou dôsledného a konzistentného vykonávania, ktorému je potrebné dlhodobo venovať nepretržitú pozornosť a pri ktorom sa vyžaduje aj cezhraničná spolupráca. Z vážnych udalostí, ku ktorým došlo v Európe na jeseň 2021, vyplýva, že ešte treba vykonať veľa práce na účinné zníženie povodňového rizika.

Podobne naliehavé je riešenie príliš malého množstva vody. Neudržateľné spôsoby využívania vody v celej Európe spoločne so zmenou klímy spôsobujú vyššie úrovne odparovania a dlhšie obdobia extrémneho sucha, čím sa ešte viac prehlbuje už existujúci nedostatok vody v čoraz väčších častiach Európy. Súčasťou reakcie musí byť všestranný program odolnosti v oblasti vodných zdrojov, a to v kontexte výziev súvisiacich s globálnou klímou, zdravím, biodiverzitou a znečisťovaním.

Vďaka Európskej zelenej dohode sa do popredia začal dostávať program odolnosti v oblasti vodných zdrojov, ktorý venuje náležitú pozornosť efektívnemu využívaniu vody, a to prostredníctvom rôznych legislatívnych preskúmaní a horizontálnych stratégií, medzi ktoré patrí akčný plán EÚ pre obehové hospodárstvo a stratégia EÚ pre adaptáciu na zmenu klímy. V súvislosti s touto otázkou dochádza k pokroku aj na odvetvovej úrovni, napríklad v poľnohospodárstve, energetike a doprave a je nevyhnutné, aby v tomto smere došlo k ďalšiemu posilneniu.

Stanovenie ceny vody je silným nástrojom na zlepšenie efektívneho využívania vody, ktorý prispieva k účinnejšiemu a udržateľnejšiemu riadeniu dopytu po vode. V tejto súvislosti sa vyžaduje starostlivo navrhnutá koncepcia, ktorá bude vyhovovať miestnym podmienkam a sociálnym aspektom (napríklad prístup zraniteľných domácností k cenovo dostupnej a kvalitnej pitnej vode, ako sa presadzuje v revidovanej smernici o pitnej vode). Daná cenotvorba zároveň funguje najlepšie vtedy, keď realizuje v súlade s politickými opatreniami v oblasti znižovania znečistenia a podpory inovácií a investícií slúžiacich na zefektívnenie využívania vody.

Investície v týkajúce sa vody sú riešením výhodným pre všetky strany – prinášajú všeobecný úžitok pre vodné zdroje a biodiverzitu/prírodu a zároveň stimulujú obnovu a vytvárajú pracovné miesta. Potenciál zdrojov, ktoré majú k dispozícii členské štáty prostredníctvom

programu InvestEU a viacročného finančného rámca, by sa preto mal naplno využiť. S podporou nariadenia o taxonómii[47] pre udržateľné investície môžu urýchliť systémovú transformáciu a prispieť k mobilizácii snáh prostredníctvom vnútroštátnych a súkromných zdrojov. Program Horizont Európa poskytuje ďalšie príležitosti na investovanie do výskumu a inovácií v súvislosti s vodou v EÚ a na lepšie prepojenie vykonávania s potrebami spoločnosti a občanov[48].

Európa dosiahla zlomový bod v oblasti hospodárenia s vodnými zdrojmi, pričom rozhodujúce nasledujúce plány vodohospodárskeho manažmentu povodia a plány manažmentu povodňového rizika sa majú predložiť na jar 2022. Do roku 2027, keď uplynie väčšina možných výnimiek z plnenia povinností na základe rámcovej smernice o vode a dokedy musia vodné útvary dosiahnuť dobrý stav, už nezostáva veľa času.

Keďže väčšina vodných útvarov ešte tento stav nedosahuje, je naliehavo potrebné ďalšie zrýchlenie opatrení zo strany členských štátov. Pri prijímaní potrebných opatrení predstavuje Európska zelená dohoda jedinečnú príležitosť, ktorú by mali členské štáty aj zainteresované strany využiť na zaistenie budúcnosti vzhľadom na odolnosť vodných zdrojov.

---

47 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/852 z 18. júna 2020 o vytvorení rámca na uľahčenie udržateľných investícií (Ú. v. EÚ L 198, 22.6.2020, s. 13).

48 Vrátane novej generácie ambicióznejších partnerstiev založených na cieľoch [európske partnerstvo pre zabezpečenie vody pre planétu (Water4All); partnerstvo pre klimaticky neutrálne, udržateľné a produktívne modré hospodárstvo (SBEP)] a výskumných a inovačných misií („Oceány a vody“, „Adaptácia na zmenu klímy“ a „Zdravé pôdy“).